EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 22.10.2026
COM(2026) 564 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE

Avalike tööturuasutuste koostöö tõhustamist käsitleva otsuse nr 573/2014/EL kohaldamise hindamine

{SWD(2026) 318 final}

1. SISSEJUHATUS

1.1. Avalike tööturuasutuste võrgustik hindamisperioodil

Avalikud tööturuasutused (edaspidi „tööturuasutused“) on peamised asutused, kes rakendavad tööhõivepoliitikat, et hõlbustada tööotsijate tööturule integreerimist ning aidata viia tööjõu pakkumine ja nõudlus omavahel vastavusse. Nende teenuste kvaliteet mõjutab otseselt tööhõivepoliitika rakendamist kohapeal ja nende teenuseid kasutada soovivate või juba kasutavate isikute tööalast konkurentsivõimet. Tööturuasutustel on keskne roll asjaomaste ELi tööhõivepoliitika algatuste eduka rakendamise tagamisel ja seeläbi ELi konkurentsivõime tugevdamisel.

Otsusega nr 573/2014/EL[1] (avalike tööturuasutuste vahelise tõhustatud koostöö kohta) (edaspidi „tööturuasutusi käsitlev otsus“) loodi ametlikult Euroopa avalike tööturuasutuste võrgustik (edaspidi „tööturuasutuste võrgustik“). Tööturuasutuste võrgustiku eesmärk on edendada tööturuasutuste tulemuslikku ja tõhusat koostööd ning pakkuda platvormi, mis võimaldab võrrelda nende tulemuslikkust ELi tasandil, teha kindlaks head tavad ning hõlbustada uuenduslike ja tõenduspõhiste tööhõivepoliitika meetmete väljatöötamist kooskõlas ELi tasandi prioriteetidega.

2020. aastal muudeti tööturuasutuste otsust otsusega (EL) 2020/1782, millega pikendati tööturuasutuste võrgustiku volitusi 2027. aasta lõpuni ja seati järgmised põhieesmärgid: pöörata suuremat tähelepanu haavatavate rühmade kaasamisele ja toetamisele; edendada jätkusuutlikku ja kaasavat majanduskasvu ning tõhustada tööturuasutuste võrgustiku ja tööturu sidusrühmade suurema kogukonna koostööd. Muudetud otsuse nr 573/2014/EL kohaselt peab komisjon esitama 30. septembriks 2026 hindamisaruande otsuse rakendamise kohta. 2023. aastal läks võrgustik üle (igal aastal ajakohastatavale) mitmeaastasele tööprogrammile, et tegevust ühtlustada ja kavandamist ratsionaliseerida ning aidata seeläbi kaasa lihtsustamisele. Andmekogumisprotsesside lihtsustamiseks ja ühtlustamiseks tehtava töö raames on võrgustik ühtlasi parandanud tööturuasutuste tulemuste võrdlemiseks vajalike andmete kogumise ja Euroopa Komisjoni tööturupoliitika andmebaasi koostoimet.

Võrgustik ühendab ELi liikmesriikide, Islandi, Liechtensteini ja Norra avalikke tööturuasutusi ning Euroopa Komisjoni. Tööturuasutuste struktuurid on riigiti erinevad, muu hulgas õigusliku seisundi, organisatsioonilise ülesehituse, valitsusest sõltumatuse määra ja haldustasandite vahelise ülesannete jaotuse poolest.

[1] EUR-Lex - 02014D0573-20210101 - ET - EUR-Lex.

Tööhõivekomiteel on tööturuasutuste võrgustikus vaatleja roll. Võrgustiku tegevust rahastatakse Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) ELi tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmi tegevussuuna raames; võrgustiku sekretariaat tegutseb Euroopa Komisjoni juures.

Tööturuasutuste põhiülesanded jäid aastatel 2021–2025[2] suuresti muutumatuks, kuid pingelisema tööturu tõttu kohandasid nad oma teenuseid. Muu hulgas keskendusid tööturuasutused üha enam pikaajalistele probleemidele ja struktuursele ebavõrdsusele, osutades teenuseid haavatavatele rühmadele (nt pikaajalised töötud, puuetega inimesed, noored, üle 55-aastased töötajad, Ukrainast pärit põgenikud ja rändajad) või käsitledes selliste rühmade probleeme erieesmärkidega[3]. Peale selle suurendasid tööturuasutused, kelle peamine sihtrühm on endiselt registreeritud tööotsijad, oma jõupingutusi, et osutada teenuseid töötavatele inimestele, kellel on oht kaotada töö,[4] ning toetada tööturul mitteaktiivseid inimesi, muu hulgas teavitustegevuse kaudu[5].

[2] Avalike tööturuasutuste suutlikkust käsitlev 2021. aasta aruanne, lk 13, ja avalike tööturuasutuste suutlikkust käsitlev 2025. aasta aruanne (sh 10. lisa).

[3] Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, „Trends in PES: assessment report on PES capacity 2025“ („Avalike tööturuasutustega seotud suundumused: tööturuasutuste suutlikkuse hindamise aruanne, 2025“).

[4] Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, „Early intervention and job-to-job transitions – The evolving role of PES“ („Varajane sekkumine ja liikumine ühelt töökohalt teisele – avalike tööturuasutuste muutuv roll“).

[5] Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, „Hidden potential“ („Varjatud potentsiaal“), „Trends in PES – Assessment report on PES Capacity - 2025“ („Avalike tööturuasutustega seotud suundumused: tööturuasutuste suutlikkuse hindamise aruanne, 2025“).

1.2. Hindamismetoodika ülevaade

Hindamisel analüüsiti, kuidas kohaldati tööturuasutusi käsitlevat otsust aastatel 2021–2025 ELi 27 liikmesriigis (EL 27) ning Islandil, Liechtensteinis ja Norras.

Selleks tehti usaldusväärse tõendusmaterjali kogumiseks mitmesuguseid uuringuid, sealhulgas:

- dokumendiuuring (hõlmati üle 650 ELi tasandi dokumendi);
- ELi tasandi intervjuud 38 sidusrühmaga, sealhulgas sotsiaalpartnerite, vabaühenduste, asjaomaste võrgustike ja rahvusvaheliste organisatsioonide, ELi asutuste ning komisjoni esindajatega;
- kaks uuringut, mille sihtrühma kuulusid nõustajad Euroopa avalike tööturuasutuste asjades (31 vastust) ning tööhõivekomitee ja riiklike tööhõiveministeeriumide esindajad (22 vastust);
- kaks seminari ja kuus riigipõhist juhtumiuuringut (BG, DE, ES, FI, LT, SI)[6].

2025. aasta novembris algatati tagasisidekorje, mis kestis 2025. aasta detsembri lõpuni.

2. PEAMISED TULEMUSED JA JÄRELDUSED

Aastatel 2021–2025 viis tööturuasutuste võrgustik ellu mitmesuguseid tegevusi ja lõi hulgaliselt eri väljundeid, et toetada tööturuasutusi muutuval tööturul.

Need hõlmasid järgmist: i) juhtimistegevus (milles osales aktiivselt tööturuasutuste kõrgem juhtkond, keda toetasid nõustajad Euroopa avalike tööturuasutuste asjades); ii) vastastikune õppimine (üritused, analüüsi- ja teavitustegevus); iii) „võrdlev õppimine“ – protsess, mille eesmärk on aidata kogu Euroopa avalikel tööturuasutustel suurendada oma tulemuslikkust, võrreldes end kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete hindamiste abil teiste tööturuasutustega; iv) ning oma panuse andmine ELi peamistes poliitikavaldkondades.

Selles osas tehakse kokkuvõte tööturuasutusi käsitleva otsuse rakendamise hindamise tulemustest ja järeldustest kooskõlas komisjoni parema õigusloome suunistes sätestatud viie kriteeriumiga: tulemuslikkus, tõhusus, sidusus, ELi lisaväärtus ja asjakohasus.

2.1. Tulemuslikkus

Aastatel 2014–2020 saavutatud edule tuginedes jätkati muudetud tööturuasutuste otsuse kohaldamisega koostöö ja vastastikuse õppimise tugevdamist ning tööturuasutuste ajakohastamist ja nende töö läbipaistvuse suurendamist. Samal ajal aidati kaasa ELi tasandi poliitikakujundamisele ja jagati Euroopa tööturuasutuste ühist eksperditeadmust**.**

Tänu valdkondadeülesele ja vastastikusel eksperdihindamisel põhinevale käsitlusviisile, mis edendab tööturuasutustes eneseanalüüsi kultuuri, **suurendas võrdlev õppimine üldiselt tööturuasutuste tegevuse tulemuslikkuse läbipaistvust ja innustas tegema organisatsioonilisi muutusi.** Võrdleva õppimise hindamised on üha enam **ajendanud võtma**

[6] Metoodikat on üksikasjalikumalt kirjeldatud hindamist käsitlevas komisjoni talituste töödokumendis, mis on lisatud tööturuasutuste võrgustikku käsitleva läbivaadatud otsuse ettepanekule.

vastastikuse õppimise kaudu järelmeetmeid, sidudes probleemide kindlakstegemise tugevamalt meetmete rakendamisega. Võrdleva õppimise hindamiste tulemuste praegune piiratud ringis levitamine on suurendanud usaldust osalevate tööturuasutuste vahel, kuid samas mõneti vähendanud võrgustikku mittekuuluvate sidusrühmade teadlikkust tööturuasutuste tulemuslikkusest.

Tööturuasutuste võrgustik toimib praktikakogukonnana, mis edendab ühiste probleemide lahendamisega seotud teadmiste vahetamist ja operatiivkoostööd ning aitab seeläbi kaasa heade tavade kasutuselevõtule. Võimalus osaleda mitmel eri viisil ja asjaomase teemavaldkonna ekspertide kaasamine on peamised edutegurid, kusjuures eriti hästi soodustavad vastastikust õppimist temaatilised õppedialoogid, töörühmade töö ja temaatilised hindamisseminarid. Ka vastastikuse abi projektid on toonud käegakatsutavat kasu, aidates tööturuasutustel otseselt tegeleda parandamist vajavate valdkondadega, mis on kindlaks tehtud võrdleva õppimise ja Euroopa poolaasta protsessi käigus.

Võrgustiku tegevuses osalemise tulemusena on tööturuasutustes tehtud edusamme mitmes põhivaldkonnas, sealhulgas on **parandatud tulemuste, kvaliteedi ja muutuste juhtimist ning hakatud kasutama strateegilisemaid käsitlusviise inimressursi valdkonnas**. Paranenud on ka teenuste osutamine, eelkõige seoses **digiülemineku, haavatavate rühmade (sealhulgas puuetega inimeste) toetamise ning teenuste tööandjate vajadustele kohandamisega.** Paljudel juhtudel on tööturuasutuste võrgustiku kogemusest õpitu põhjal võetud tööturuasutuses konkreetsed meetmed, olenemata asutuse suurusest või küpsusastmest. Samas mõjutavad võrgustiku kaudu levitatud heade tavade rakendamise kiirust ja ulatust endiselt suutlikkuse ja rahaliste vahendite piiratus (nt väiksemates tööturuasutustes), struktuurierinevused (nt tsentraliseeritud *vs*. detsentraliseeritud tööturuasutused) ning vastuolud riiklikes poliitilistes prioriteetides.

Tööturuasutuste võrgustik suurendas oma panust ELi poliitika kujundamisse, seiresse ja rakendamisse. Võrreldes 2020. aastale eelnenud perioodiga on tööturuasutuste võrgustik panustanud ELi poliitika kujundamisse ja seiresse sagedamini ja ulatuslikumalt, täites nõukogu soovitustes (nt noortegarantii, pikaajalise töötuse ja miinimumsissetuleku kohta) esitatud ametlikke ülesandeid ning andes vajaduspõhist sisendit (nt sihtkonsultatsioonide ja arvamusdokumentide kaudu). Teadmiste vahetamise ja ELi institutsioonidega tehtava tihedama koostöö kaudu on suurenenud ka panus poliitika rakendamisse. Tööturuasutuste võrgustik panustab endiselt eelkõige tööhõivepoliitikale keskendudes, kuid on ka mitu näidet tööhõiveaspektidega seotud sisendi andmise kohta laiemates poliitikavaldkondades (nt tööränne, rohe- ja digipööre, haridus ja oskused). Endiselt oleks vaja teha parandusi **võrgustiku nähtavuse suurendamiseks ELi poliitikas**, et selle eksperditeadmisi saaks veelgi paremini kasutada.

Kooskõlas sellega, et tööturuasutusi käsitlevas muudetud otsuses on pööratud suuremat tähelepanu vajadusele teha koostööd sidusrühmadega, **tihenes koostöö võrgustiku ja peamiste osalejate vahel** (nt ELi tasandi ja rahvusvaheliste institutsioonide, sotsiaalpartnerite, võrgustike ja komiteedega). Võrgustikku mittekuuluvate sidusrühmade hinnangul tuleks koostöövaldkonda lähiaastatel veelgi arendada.

2.2. Tõhusus

Tööturuasutusi käsitlevas otsuses ette nähtud tegevuse elluviimine on olnud kulutõhus. Tööturuasutuste võrgustiku ja selle tegevusprogrammi toetamise aastane kogukulu on hinnangu järgi 2,2 miljonit eurot, mis tähendab, et see on eelmise perioodiga (kui see oli 3,12 miljonit eurot ehk 3,99 miljonit eurot 2024. aasta hindades) võrreldes vähenenud. Vähenemise taga on peamiselt digivahendite ulatuslikum kasutamine, sealhulgas veebiürituste arvu suurenemine, tänu millele saab viia tegevusi ellu tõhusamalt ja väiksemate kuludega.

Enamik tööturuasutusi ei jälgi süstemaatiliselt, kui palju aega või rahalisi vahendeid nad võrgustikus osalemisele kulutavad. Olemasolevad hinnangud osutavad märkimisväärsetele riikidevahelistele erinevustele: täistööaja ekvivalendil põhinev tööpäevade arv aastas ulatub vahemikust 10–30 vahemikuni 500 – 1 000. Lisakulud (nt reisi- ja tõlkekulud) olid üldiselt väikesed ning suurematest kuludest teatanud tööturuasutusi oli vähe. Tehtavat ajalist ja rahalist investeeringut peetakse üldiselt mõistlikuks ja saadava kasuga proportsionaalseks, kuna võrgustik annab tõuke tööturuasutusi ajakohastada, kasutada ressursse säästlikumalt ja suurendada institutsioonilist vastupanuvõimet.

Võrdleva ja vastastikuse õppimise tegevus, milleks tuleb esialgu küll investeerida töötajate aega, **on eriti kulutõhus**, kuna kiirendab reforme, vähendab topelttööd ja toetab riikide vahendite tõhusamat kasutamist. Selline tegevus suurendab märkimisväärselt tööturuasutuste tõhusust ning võimaldab neil saada teavet rahvusvaheliste arengusuundade kohta, nõu ajakohastamise vallas ja hinnanguid oma tulemuslikkusele.

2.3. Sidusus

Tööturuasutusi käsitlev muudetud otsus on kooskõlas ELi tööhõivepoliitika ja sellega seotud rahastamisvahenditega (nt Euroopa sotsiaalõiguste sammas, ESF+, Euroopa poolaasta) **ning täiendab neid**. Mitme algatuse (nt noortegarantii, Euroopa oskuste garantii) puhul viidatakse sõnaselgelt tööturuasutuste võrgustikule või nende kesksele rollile nende algatuste seires ja rakendamises.

Tööturuasutusi käsitlev otsus on samuti kooskõlas laiemaid poliitikavaldkondi (nt ränne, rohe- ja digipööre ning konkurentsivõime) **käsitlevate õigus- ja poliitikavahendite tööhõiveaspektidega ning täiendab neid**. Aastatel 2021–2025 suurendati jõupingutusi, et parandada koostoimet ELi laienemise ja tööjõu liikuvusega seotud poliitikaprotsessidega ning tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraadi vastutusalasse kuuluvate ELi asutuste (Cedefop, Eurofound, Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Amet, Euroopa Koolitusfond ning Euroopa Tööjõuamet) tegevusega, kuid seda valdkonda tuleks veelgi edasi arendada.

Tööturuasutusi käsitlev otsus on **kooskõlas riikide tööhõivepoliitikaga ja täiendab seda** ning võrgustiku tegevus toetab sageli ühiste tööturuprobleemide lahendamiseks võetavaid riiklikke meetmeid.

Tööturuasutusi käsitleva otsuse **sisemine sidusus on hea** ning selle eesmärkide saavutamiseks ette nähtud tegevus ja sisendid on asjakohased. Tööturuasutuste võrgustiku sekretariaadi

keskne koordineeriv roll on väga oluline, et tagada võrgustiku tegevuse järjepidevus, koostoime ja tulemuslik elluviimine.

2.4. ELi lisaväärtus

Tööturuasutusi käsitlev muudetud otsus on loonud ELi lisaväärtust, mis rõhutab, et oluline on jätkata selle kohaldamist ka pärast 2027. aastat. Loodud lisaväärtus seisneb peamiselt järgmises: i) tööturuasutuste reformimise kiirendamine võrdleva tõendusmaterjali abil; ii) vastastikune õppimine ja praktikas rakendatavad võrdleva õppimise soovitused; iii) võrreldavad andmed tööturuasutuste tulemuslikkuse kohta eri tööturuküsimustes; iv) heade tavade kiirem ja kulutõhusam levitamine; v) suurem vastupanuvõime ja kriisile reageerimise suutlikkus; vi) tööturuasutuste tugevam kollektiivne hääl ELi poliitikaprotsessides ning vii) tihedam koostöö tööhõive ökosüsteemis.

Tööturuasutusi käsitleva otsuse kehtivuse lõppemisel oleksid märkimisväärsed negatiivsed tagajärjed, sealhulgas struktureeritud ELi tasandi koostöö peatumine, innovatsiooni ja reformide aeglustumine, tööturuasutuste vaheliste erinevuste suurenemine, poliitika sidususe vähenemine ning väiksem ühine suutlikkus reageerida tulevastele tööturušokkidele. See mõjutaks eelkõige valdkondi, kus tööturuasutuste võrgustiku tegevus on reforme märkimisväärselt kiirendanud, näiteks digiüleminek, tehisintellekti integreerimine, tööandjateenused ja tulemusjuhtimine.

2.5. Asjakohasus

Tööturuasutusi käsitleva muudetud otsuse eesmärgid olid kogu ajavahemiku 2021–2025 jooksul asjakohased ja piisavalt paindlikud, et võimaldada nende kohandamist tekkivate uute vajaduste ja probleemidega. Tööturuasutuste võrgustik näitas head suutlikkust kohaneda muutuvate oludega, kohandades oma tegevust, et reageerida uutele probleemidele, näiteks COVID-19 pandeemia ja Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõjaga kaasnevatele raskustele.

Peale selle **aitas tööturuasutusi käsitlev muudetud otsus endiselt lahendada püsivaid ja uusi tööturu probleeme**, sealhulgas tööjõu- ja oskuste nappuse ning digiülemineku ja rohepöördega seotud probleemid. Otsuse koostööd ja vastastikust õppimist käsitlevate üld- ja erieesmärkide asjakohaseks jäämine tagati järgmiselt: i) viies ellu otseselt nendele probleemidele keskenduvat tegevust; ii) lõimides põhiküsimuste käsitlemise laiematesse tegevusvaldkondadesse ning iii) edendades osaluspõhise käsitlusviisi kasutamist tööprogrammide ja strateegiadokumentide väljatöötamisel, et võimaldada vajaduse korral uute temaatiliste prioriteetide seadmist.

3. KOGEMUSTEST ÕPITU

Üldiselt on tulemused suurel määral kooskõlas 2019. aasta hindamise tulemustega ning osutavad selgetele edusammudele koostöö, sidususe ja võrgustiku küpsuse vallas. Tööturuasutuste võrgustik on oma rolli kindlustanud ning aja jooksul oma asjakohasust ja mõju suurendanud ning seda hindavad kõrgelt nii selle liikmed kui ka välised sidusrühmad.

Tööturuasutuste võrgustiku tegevuse hindamise kaudu on saadud mitu olulist õppetundi, millest saab lähtuda selle edasise strateegilise suuna kujundamisel.

- **Osalemise suurendamine kulutõhusate lahenduste abil**. Tööturuasutuste võrgustik pakub mitmekesises ja paindlikus valikus omavahel strateegiliselt seotud tegevusvõimalusi, mis toetavad tööturuasutuste ajakohastamist ning uute suundumuste ja probleemidega kohanemist. Uus tehnoloogia võib pakkuda üha enam kulutõhusaid lahendusi tegevuse elluviimiseks (veebikoosolekud) ja tulemuste levitamiseks (nt teadmiste vahetamise platvormide dünaamilised otsingufunktsioonid või automaattõlge).
- **Võrdleva õppimise tulemuste nähtavuse suurendamine**. Võrdleva õppimise tulemuste nähtavust on võimalik suurendada, levitades neid ka väljaspool võrgustikku. Parem juurdepääs võrdleva õppimise tulemustele võiks suurendada võrgustiku ja teiste tööturu sidusrühmade töö ning ELi poliitika vahelist koostoimet. Tulemuste levitamisel tuleks siiski arvestada vajadusega tagada, et võrdleva õppimise keskkond jääks tööturuasutuste jaoks turvaliseks keskkonnaks, mille kaudu jagada tundlikku teavet.

- **Strateegilisi prioriteete käsitleva operatiivkoostöö tõhustamine.** Tööturuasutuste võrgustik on teinud suurt tööd, et edendada ühiste strateegiliste käsitlusviiside ja vahendite kasutuselevõttu. Tööturuasutuste operatiivkoostööd saaks edaspidi veelgi toetada strateegiliste prioriteetide, näiteks digiülemineku ja tulemuslikkuse mõõtmise raamistike valdkonnas. See võiks hõlmata tõendatud meetodite kasutamist ning ressursside koondamist katseprojektide ja innovatsiooni edendamiseks, tuginedes ühtsete määratluste ja tegevusviiside väljatöötamise näidetele, näiteks roheoskuste ja töökohtade ning tööjõupuuduse mõõtmise valdkonnas[7]. Seda liiki koostööd ei ole tööturuasutusi käsitlevas otsuses küll sõnaselgelt mainitud, ent see on täielikult kooskõlas võrgustiku eesmärkidega ning tähendaks edasiminekut jõupingutustes, mida võrgustik on tööturuasutuste koostöö ja vastastikuse õppimise tõhustamiseks kümme aastat teinud.

- **ELi poliitikakujundamisse antava panuse suurendamine ja prioriseerimine.** Tööturuasutuste võrgustik on suurendanud oma jõupingutusi, et panustada rohkem ELi poliitikakujundamisse, ja selle panustamise ulatust on võimalik veelgi laiendada. Võrgustikuga konsulteeritakse mitmes ELi tööhõivepoliitika küsimuses või laiemate poliitikavaldkondade tööhõiveaspektidega seotud küsimustes, muu hulgas olemasolevate struktuuridega (nt tööhõivekomiteega) tehtava koostöö kaudu. Võiks otsida lisavõimalusi poliitikaprotsessidesse panustamiseks ning selleks, et suurendada teadlikkust võrgustikust kui ulatuslike rakendamisalaste eksperditeadmistega poliitikas osalejast, sealhulgas seoses panustamisega Euroopa poolaastasse ja jõupingutustesse, mille eesmärk on tagada nende

[7] Lisateave on esitatud komisjoni talituste töödokumendi 4. tekstikastis.

inimeste tööhõive, kelle tööturule sisenemist takistavad olulised tõkked. Võimalusi tuleks hinnata olemasolevaid ressursse ja poliitilisi prioriteete arvesse võttes ning need tuleks määrata kindlaks tööturuasutustega konsulteerides.

- **Võrgustiku ja ELi algatuste vahelise koostoime edendamine tööjõu liikuvuse valdkonnas.** Tööturuasutuste võrgustik on suurendanud oma jõupingutusi, et panustada rohkem paljudesse eri poliitikavaldkondadesse, ning tema rolli ELi tööhõivepoliitika valdkonna peamise kontaktpunkti ja teabevahetuskeskkonnana on võimalik veelgi tugevdada. Kuna võrgustik on saanud küpsemaks ja esile on kerkinud uued probleemid, on võimalik suurendada koostoimet tööjõu liikuvuse valdkonnas, näiteks tööturuasutuste jaoks otseselt asjakohastes valdkondades tööjõu liikuvuse küsimust käsitlevate osalejate tegevusega. See puudutab näiteks liikuvate töötajate toetamist Euroopa tööturuasutuste võrgustiku (EURES) kaudu, andmete ja teabe vahetamist töötushüvitiste eksportimise korral sotsiaalkindlustusteabe elektroonilise vahetamise süsteemi (EESSI) kaudu ning Europassi kaudu pakutavat karjäärinõustamist ja oskuste hindamist.

- **Süstemaatilise seireraamistiku ja peamiste tulemusnäitajate väljatöötamine.** Seni on seire puhul keskendutud peamiselt üksikute tegevuste kohta tagasiside hankimisele ning teavitustegevuse väljunditega seotud kaasatuse ja katvuse andmete kogumisele. Tööprogrammi elluviimise mõju seire on aja jooksul olnud erinev. Vaja oleks süstemaatilisemat sisemist protsessi või raamistikku, mis põhineks peamistel tulemusnäitajatel ja võimaldaks süstemaatiliselt jälgida võrgustiku enda tulemuslikkust. Võrgustik ja selle liikmed võiksid sellise raamistiku välja töötada, et mõõta tööturuasutuste võrgustiku tegevuse tulemusi aja jooksul süstemaatilisemalt ning toetada kohanduste tegemist kestva mõju ja kulutõhususe tagamiseks. See raamistik, mis tugineks seni välja töötatud seiretegevusele, tagaks järjepidevama ja terviklikuma tegevusviisi ning aitaks hoida haldus- ja aruandluskoormuse minimaalsel vajalikul tasemel.

- **Süstemaatilisem teadmiste jagamine partneritega ja ühisalgatused.** Tööturuasutuste võrgustik on aja jooksul tihendanud koostööd teiste tööturu sidusrühmadega ja suurendanud neile suunatud teavitustööd ning koostööd nendega võiks veelgi tugevdada. See võiks hõlmata ühiste prioriteetide kindlakstegemist, süstemaatilisemat teadmiste jagamist, ühisalgatuste väljatöötamist ning aktiivsemat osalemist asjaomastes komiteedes ja üritustel, lähtudes olemasolevast inim- ja rahalisest ressursist.

- **Võimalused tõhusust veelgi suurendada.** Tööturuasutuste võrgustik on kulutõhus ja võimaldab pakkuda mitmesugust toetustegevust suhteliselt väikeste kuludega. Siiski on võimalik tõhusust mõnevõrra veelgi suurendada, näiteks digivahendite ulatuslikuma kasutamise ja ühtse teadmuskeskuse väljatöötamise (ühtlustades dokumentide jagamiseks, koosloomiseks ja hoidmiseks kasutatavaid eri platvorme), operatiivkoostöö suurendamise või otsustusprotsesside ühtlustamise kaudu. Tõhusust saaks veelgi suurendada, edendades võrgustiku ja asjaomaste ELi asutuste (nt Eurofound, Cedefop, Euroopa Tööjõuamet ja Euroopa Koolitusfond) vahelist koostoimet ja panustades nende töösse, vähendades seeläbi tööturuasutuste võrgustiku uuringute ja väljaannete arvu ning topelttöö tegemise võimalust.

Samuti saaks kohandada võrgustiku aruandluse sagedust, et lihtsustada aruandlusprotsesse ja vähendada aruandlusega seotud halduskoormust.

- **Tööturuasutuste suutlikkuse suurendamine ja ELi rahaliste vahendite võimalikult otstarbekas kasutamine.** Tööturuasutuste võrgustik edendab koostoimet ELi rahastamismehhanismidega (nt Euroopa Sotsiaalfond+, tehnilise toe instrument, taaste- ja vastupidavusrahastu ning Õiglase Ülemineku Fond). Tööturuasutusi on võimalik rohkem toetada nende suutlikkuse suurendamisel ja reformide elluviimisel, eelkõige kasutades võimalikult otstarbekalt olemasolevaid ELi rahalisi vahendeid, sealhulgas 2027. aasta järgse mitmeaastase finantsraamistiku kontekstis.
- **Järjepidevuse tagamine.** Kõik konsultatsioonides osalenud kinnitasid, et tööturuasutuste võrgustik on endiselt vajalik. Tööturuasutusi käsitleva otsuse, mille rakendamine on kaks korda järjest saanud positiivse hinnangu, kehtivuse lõppemine tähendaks ELi tasandi koostööle olulist kaotust, millega kaasneks innovatsiooni ja reformide aeglustumine, tööturuasutuste vaheliste erinevuste suurenemine ning poliitika sidususe vähenemine. Tööturuasutusi käsitlev otsus tagab tugeva ja paindliku raamistiku, mis võimaldab toetada tööturuasutusi praeguste ja tulevaste probleemide lahendamisel ning tööturu muutustega kohanemisel kooskõlas ELi laiemate ja uute poliitiliste prioriteetidega. Kuna võrgustiku eelarve on piiratud ja tööturuasutuste kui peamiste tööturuosaliste roll juba hästi välja kujunenud, aitaks võrgustiku pikaajalisema stabiilsuse tagamine kaasa halduslikule lihtsustamisele, kuna kaoks vajadus selle väljakujunenud ja hästi toimiva struktuuri volitusi perioodiliselt pikendada. Samas on – nagu eespool kokkuvõtlikult kirjeldatud – võimalik otsust sihipäraste muudatustega veelgi täiustada.